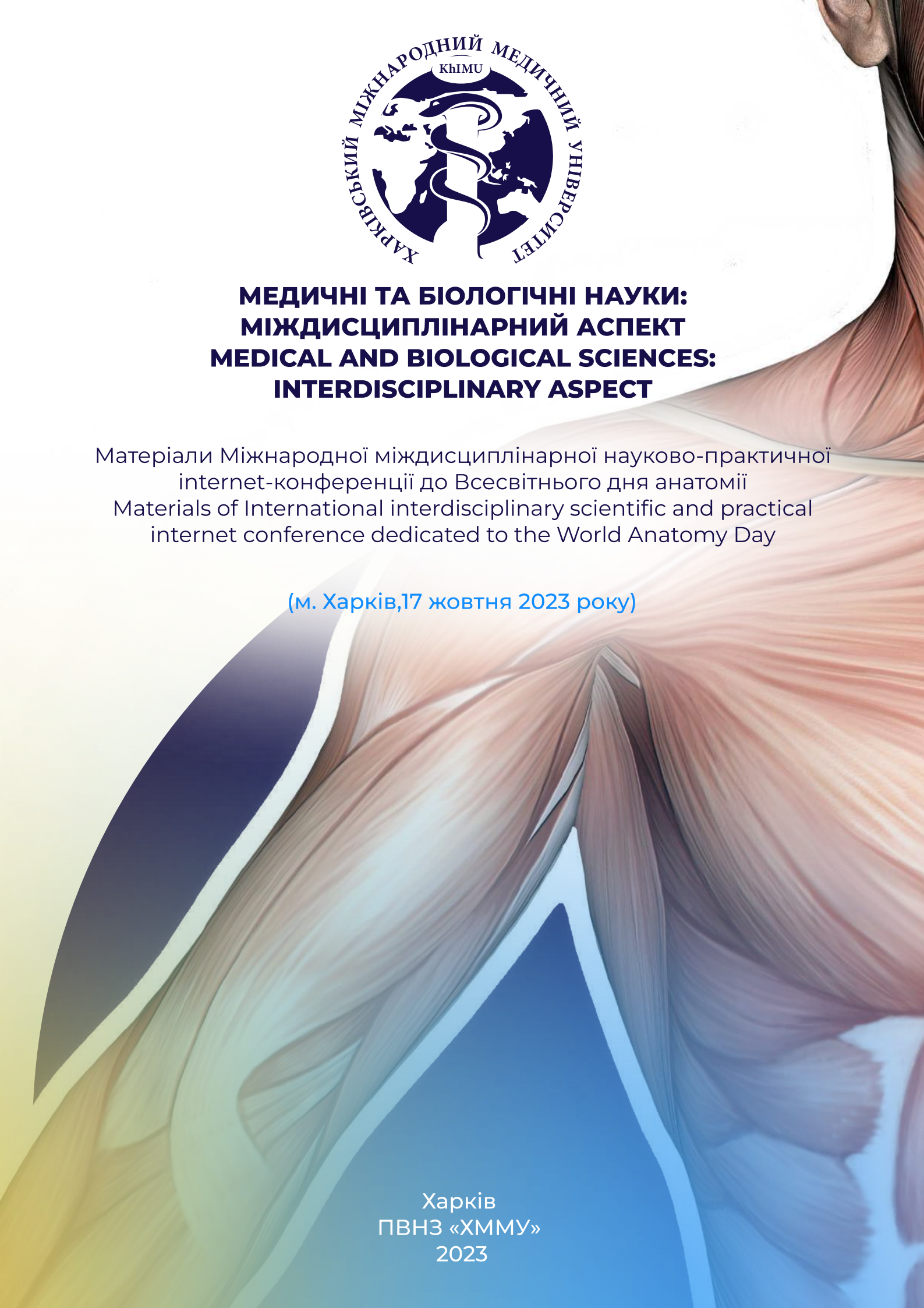

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of International interdisciplinary scientific and practical internet conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків,17 жовтня 2023 року)

Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2023

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії

Materials of International interdisciplinary scientific and practical internet conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків,17 жовтня 2023 року)

Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2023

УДК (61:57):004.773.7
М42

Редакційна колегія:
доц. Давидова Ж.В.; доц. Березняков В.І.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; доц. Жеребкін В.В., канд. мед. наук Жемела О.Д.; доц. Бурлака І.С.; доц. Арсєн'єв О.В.; доц. Нессонова М.М.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. техн. наук Гиря М.П.; Чернишенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 363 від 08 вересня 2023 р.)

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

М42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії (17 жовтня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2023. – 107 с.
ISBN 978-617-7886-49-4

Збірник містить матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії **«Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект»** , є нефаховим науковим виданням, яке висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), науково-педагогічних (педагогічних) працівників закладів вищої освіти, лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників, що займаються питаннями сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; реалізації міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

УДК (61:57):004.773.7
© ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет», 2023.

МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Баранник М.О.[1], Нессонова М.М.[2], Шейкіна Н.В.[1]

[1] Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

[2] Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет», Харків, Україна

maryano4ka2008@ukr.net

Вступ. Мотивація до навчання є однією з складних, але цікавих педагогічних проблем на сьогоднішній день. Тим часом окремі освітні компоненти можуть в більшій або меншій мірі мотивувати здобувачів освіти, що обумовлено значимістю їх змісту для пояснення ситуацій особистого досвіду, можливістю отримати необхідну інформацію, яку можна застосовувати на практиці. Стосовно вищої медичної школи проблема формування мотивації, що є невід'ємною складовою ефективності навчальної діяльності студентів, незважаючи на її важливість й актуальність, залишається недостатньо дослідженою (Gavarkovs A. et al., 2022). В свою чергу, успішна професійна діяльність випускника вищого навчального закладу потребує окрім знань профільних дисциплін також знання суміжних з ними предметів. Прогресивний розвиток у медичній та фармацевтичній сфері можливий лише завдяки формуванню високих технологій, заснованих на потужному розвитку та інтеграційних процесах в області основних природничих наук – хімії, фізики, біології, медицини. Тобто фундаментальні освітні компоненти природничого спрямування займають одне з ключових місць при підготовці спеціалістів у даних сферах. В той же час ні для кого не є секретом, що більшість здобувачів освіти медичних і фармацевтичних спеціальностей, як правило, не полюбляють вивчати точні науки, погано їх розуміють, тому формування мотивації до опанування дисциплін фізико-математичного напрямку в цій категорії студентів є вельми актуальним питанням.

Метою даної роботи є проаналізувати мотивацію студентів медичних та фармацевтичних спеціальностей у вивченні дисциплін природничого спрямування і визначити потенційні чинники її формування.

Матеріали і методи. Матеріалом дослідження стали дані двоетапного опитування здобувачів освіти першого курсу закладів вищої освіти медичних та фармацевтичних спеціальностей, які брали участь в анкетуванні до проходження семестрового заліку та після контрольних заходів. У першому етапі взяли участь 104 респонденти, у другому – 52. Студенти оцінювали найбільш вагомі фактори мотивації до навчання та ті, що їх демотивують, розуміння власних специфічних навичок навчання, інструменти для спрощення процесу навчання та його організаційні елементи. Після завершення вивчення освітньої компоненти здобувачів освіти було запитано чи змінилася їх мотивація до вивчення фізико-математичних дисциплін і запропоновано оцінити фактори, які сприяли цим змінам за шкалою від –5 (суттєво сприяло зниженню мотивації) до +5 (суттєво вплинуло на підвищення моєї мотивації). Цими факторами були:

1. Зрозумілість і аргументованість пояснень необхідності вивчення освітньої компоненти (анотація, силабус, презентація, інтерактивні завдання);
2. Доступність та зрозумілість пояснень навчального матеріалу;
3. Доступність і зрозумілість пояснень необхідності знань і навичок, що дає ця дисципліна, для моєї майбутньої професії;
4. Завдання на відтворення викладеного навчального матеріалу, за які можна отримати високу оцінку;
5. Нетривіальні творчі завдання, ситуаційні задачі, що сприяють осмисленню навчального матеріалу та розумінню місця цієї дисципліни у моїй майбутній професії;
6. Можливість командної роботи під час вивчення дисципліни, в тому числі при виконання завдань;
7. Особистість викладача, мої взаємовідносини з ним, ставлення до нього;

8. Кількість аудиторних годин на вивчення дисципліни.

Отримані оцінки було порівняно у двох групах студентів в залежності від підвищення мотивації чи його відсутності (використано критерій Манна—Уїтні), а також між собою (використано парний критерій Уїлкоксона із поправкою Бенджаміні—Хохберга на множинність).

Результати та обговорення. На другому етапі опитування лише один студент вказав, що його мотивація до вивчення дисциплін фізико-математичного спрямування знизилася, більшість (77%) повідомили про підвищення мотивації, 21% сказали, що вона не змінилася. За цією ознакою студентів було поділено на дві групи: ті, чия мотивація зросла (40 здобувачів освіти), та ті, в кого зростання мотивації не відбулося (12 студентів). Порівняння оцінок вісьмох потенційних факторів впливу на зміни в мотивації у цих двох групах студентів показало значущо вищі оцінки впливу в групі з підвищеною мотивацією за усіма показниками окрім командної роботи. Зазначимо, що від'ємні оцінки досліджуваних факторів у цій групі студентів траплялися досить рідко і класифікувалися як екстремальні значення (викиди), що свідчить про те, що усі вісім перелічених факторів є чинниками позитивного впливу, які сприяють підвищенню мотивації.

Для визначення найбільш важливих з точки зору студентів факторів підвищення мотивації було порівняно оцінки цих факторів між собою. На загальній вибірці респондентів найвищі оцінки отримано на користь позитивного впливу особистості викладача (з медіанним значенням 5 балів та міжквартильним інтервалом від 4 до 5 балів). Ці оцінки були значущо вищими за оцінки таких факторів як аргументація необхідності вивчення дисципліни подана у силабусі та робочій програмі, аргументація необхідності знань для майбутньої професії, завдань різної складності, командної роботи та кількості аудиторних годин. Однакову вагомість із особистістю викладача мало доступне викладення матеріалу освітньої компоненти (Wilcoxon $T=21$, $p=0.106148>0.05$). Тобто можемо заключити, що найвагомішими позитивними факторами впливу

на думку студентів є особистість викладача і доступне роз'яснення навчального матеріалу, решта факторів мають значущо менше значення.

Окремо проведено подібні порівняння оцінок у двох групах здобувачів освіти в залежності від наявності підвищення мотивації. В групі, де підвищення мотивації не спостерігалося, нам не вдалося знайти жодної статистично значущої різниці між оцінками впливу вісьмох досліджуваних факторів. Це може пояснюватися як невеликим розміром даної групи, так і тим, що усі запропоновані фактори не є важливими для цих здобувачів освіти й ця група заслуговує окремого вивчення і пошуку додаткових шляхів, спрямованих на формування мотивації до вивчення фізико-математичних освітніх компонент. В групі студентів, які вказали на підвищення мотивації, найбільш вагомим чинником знову ж таки виявилася особистість викладача, яка мала статистично значущо вищі оцінки, ніж кількість аудиторних годин (Wilcoxon $T=0$, $p=0.04127<0.05$) і можливість командної роботи (Wilcoxon $T=0$, $p=0.046842<0.05$). За рештою оцінюваних факторів статистично значущих різниць не виявлено.

Висновки. Проведене опитування дозволило з'ясувати, що на сьогоднішній день мотивацію студентів медичних та фармацевтичних спеціальностей до вивчення освітніх компонент фізико-математичного спрямування у більшості випадків обумовлює особистість викладача, взаємовідносини з ним і ставлення до нього, а також доступність і зрозумілість пояснень навчального матеріалу. У нашому дослідженні ці фактори виявилися найвагомішими чинниками, які сприяли підвищенню мотивації більшості студентів до опанування природничих освітніх компонент. В той же час вивчення додаткових факторів і педагогічних прийомів, які б сприяли підвищенню мотивації цього контингенту здобувачів освіти до опанування точних наук, залишається у перспективах дослідження.

Список літератури:

1. Motivational Design for Web-Based Instruction in Health Professions Education: Protocol for a Systematic Review and Directed Content Analysis / A. Gavarkovs [at al.]. *JMIR Res Protoc.* 2022. Vol. 11(11): e42681. DOI: 10.2196/42681.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО СТУДЕНТА

Василевич І.М., Швидко Ю.В.

ВП «Дубенський фаховий медичний коледж» КЗВО «Рівненська медична академія» РОР, Дубно, Україна

vasylevichivanna@gmail.com, uliavolodimirivna26@gmail.com

Вступ. На розвиток особистості студента великий вплив має творчість. Сучасний випускник повинен знайти своє місце в житті, бути успішним, конкурентоспроможним і володіти всіма життєвими компетентностями. Креативна людина придумує і фантазує, роблячи життя яскравіше, цікавіше, перетворюючи все у щось нове, неповторне.

Тому розвиток креативного мислення студентів засобами інноваційних технологій на заняттях природничо-наукових дисциплін є актуальним. Умовою для розвитку креативного мислення постає упровадження в навчальний процес інтерактивних технологій.

Мета. Сприяти розвитку креативного мислення задля формування у студентів компетентностей, необхідних для вирішення життєвих ситуацій; створення умов для набуття навичок пошуку та аналізу інформації, прийняття рішень; розвитку готовності для самонавчання, саморозвитку, самореалізації та продуктивної творчої діяльності.

Матеріали та методи. Ефективними засобами для розвитку креативного мислення є сучасні інноваційні технології, завдяки яким, навчання

ЗМІСТ

Напрям 1. Історія становлення вітчизняної та світової морфології 4

РОЛЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ВЧЕНИХ У РОЗВИТКУ МІКРОБІОЛОГІЇ

Тининика Л.М., Горбатко Ю.В., Пилипець К.О. 4

Напрям 2. Сучасні морфологічні методи і наукові технології в медицині 6

ВИКОРИСТАННЯ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН КОРДОВОЇ КРОВІ У РЕГЕНЕРАТИВНІЙ МЕДИЦИНІ

Решетова І.В., Нікольченко А.Ю. 6

УФ-ОПРОМІНЕННЯ ЯК МЕТОД ДЕЗІНФЕКЦІЇ

Тининика Л.М., Нікольченко А. Ю., Кобизєва А.І. 9

СУЧАСНІ НЕІНВАЗИВНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В АНАТОМІЇ

Лоцкіна Я.Г., Решетова І.В., Бурлака І.С. 11

ВИДИ ВАКЦИН ТА ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКА

Нечаєва Є.О., Тининика Л.М. 13

КОМЕНСАЛІЗМ У МІКРООРГАНІЗМІВ

Тининика Л.М., Решетова І.В. 17

ФІЗІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ РЕГУЛЯТОРНИХ ПЕПТИДІВ

Лоцкіна. Я.Г., Нікольченко А.Ю. 19

ДОСЛІДЖЕННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН ТРОМБОЦИТАРНОЇ ЛАНКИ КРОВІ У ХВОРИХ З СИНДРОМОМ ХРОНІЧНОЇ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ НА ТЛІ ГОСТРОЇ ПНЕВМОНІЇ

Березняков В.І., Залюбовська О.І., Березнякова М.Є. 21

Напрям 3. Клінічні, діагностичні, фармакологічні аспекти клінічної медицини 24

МЕДИКАМЕНТОЗНА ТЕРАПІЯ ЗЛОЯКІСНИХ РЕЦЕПТОРНО-ЧУТЛИВИХ ПУХЛИН МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ:

ФАРМАКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ
Артеменко А.В., Лукієнко О.В., Євтушенко Д.В. 24
VENOUS THROMBOEMBOLISM IN AN ERA OF INCREASING POPULARITY OF LONG-HAUL FLIGHTS - PREVENTION AND TREATMENT
Jakub Sulima, Kamil Górecki 27
ASPECTS OF THE INDUCED STEM CELLS THERAPEUTIC USE
Nikolchenko A.Yu, Tynynyka L.N. 29
ДОСЛІДЖЕННЯ КОГНІТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ ВИБІРКОВОЇ УВАГИ З ЗАСТОСУВАННЯМ МОДЕЛЬНОГО ОБ'ЄКТУ
В'язовська О.В. 31
ЗВ'ЯЗОК МІЖ СТУПЕНЕМ ЛЕЙКОАРЕОЗУ І КЛІНІКО-НЕВРОЛОГІЧНИМ СТАТУСОМ ТА ЯКІСТЮ ЖИТТЯ ПРИ ПРАВОГЕМІСФЕРНОМУ ІНСУЛЬТІ
Востротін О.В., Нессонова М.М., Шматько Ю.В. 35
VIRTUAL TARGETED SCREENING OF PHARMACOLOGICAL ACTIVITY IN A NUMBER OF CHEMICAL COMPOUNDS USING AN ELECTRONIC TOPOLOGICAL APPROACH
Ryzhenko V.P., Ryzhov O. A 39
Напрям 4 Здоров'я та хвороби: від анатомії до лікування 41
АНАЛІЗ ОБІЗНАНОСТІ ГРОМАДЯН ПРО ЛЕТАЛЬНІ ДОЗИ
Богаченко А.О., Нессонова М.М. 41
ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ФІЗИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВИНИКНЕННЯ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ У ЛЮДИНИ
Вірчик М.В., Кудрявцева Т.О., Арсен'єв О.В. 44
ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ГЕНЕТИЧНИХ ЧИННИКІВ НА ВИНИКНЕННЯ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ У ЛЮДИНИ
Нечаєва Є.О., Кудрявцева Т.О., Бурлака І.С. 47

SOCIAL MEDIA'S IMPACT ON SOCIETY: ADDRESSING DYSMORPHOFOBIA IN HEALTHCARE EDUCATION
Kępczyńska Aleksandra, Karaś Radosław, Starszak Krzysztof 49

АНАЛІЗ ПОШИРЕНОСТІ СТРЕПТОКОКОВИХ ІНФЕКЦІЙ ГРУПИ А В УКРАЇНІ У РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ
Подаваленко А.П., Нессонова Т.Д. 50

ВИЗНАЧЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ОСОБЛИВОСТЯМИ СТАНУ КРОВОТВОРНОЇ ТА ІМУННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ ТА СИМПТОМАМИ ОСНОВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ДАНИХ ОРГАНІВ
Галичанська О. М. 55

СКЛАДНИЙ КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК – СИНДРОМ АЕРЗИ
Жеребкін В.В., Яценко А.С., Артеменко А.В……58

Напрям 5. Міждисциплінарний підхід до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі..... 61

DOES MODERNITY ALSO APPLY TO LEARNING HUMAN ANATOMY?
Krzysztof Starszak, Radosław Karaś, Weronika Starszak..... 61

FORMATION OF LECTURERS' READINESS TO INFORMATION COMPETENCE FORMATION IN INTERNATIONAL MEDICAL STUDENTS
Zhanna Davydova 62

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ З ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ
Засанська Г.М. 65

МОТИВАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ
Баранник М.О., Нессонова М.М., Шейкіна Н.В. 70

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ

ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО СТУДЕНТА
Василевич І.М., Швидко Ю.В. 74

РОЛЬ СИТУАЦІЙНИХ ЗАДАЧ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ
Залюбовська О.І., Тюпка Т.І., Авідзба Ю.Н. 77

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ
Кудрявцева Т.О., Нессонова М.М., Разумна А.Г. 79

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО СИМУЛЯЦІЙНОГО ТРЕНІНГУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ «ВІРТУАЛЬНИЙ ПАЦІЄНТ НЕФРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ»
Лукієнко О. В., Цодікова О. А., Жеребкін В. В., Березняков В. І. 83

ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЗДОБУВАЧА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК СУБ'ЄКТИВНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
Разумна А.Г., Гиря М.П. 87

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ У МЕЖАХ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ
Ткаченко Т.В., Гетманенко С.В., Панібратцева С.Г. 90

USING OF INTERDISCIPLINARY APROACH FOR TEACHING PROFESSIONAL ENGLISH
Olena Melchenko 92

CHAT-GPT – ЗМІНА ПАРАДИГМИ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
Рижов О.А., Іванькова Н.А. 95

SPECIFIC FEATURES AND CHANGES IN THE LIFESTYLE OF STUDENTS IN THE PROFESSIONAL COLLEGE OF NUPH DURING DISTANCE

LEARNING

Suhenko O.V., Abidova T.S..... 98

РОЗРОБКА ПРИКЛАДНОЇ ОНТОЛОГІЇ ДО БАЗИ ЗНАНЬ
З ФАРМАЦЕВТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Строітєлєва Н.І., Рижов О.А. 99